

Jaarverslag

Zin in Utrecht,

Centrum voor levensvragen

2019

Voorwoord

Zin in Utrecht (ZiU) is een lokaal samenwerkingsverband van vrijgevestigde geestelijk verzorgers in de stad Utrecht. De stichting is in 2013 opgericht met als doel extramurale geestelijke begeleiding aan de inwoners van Utrecht te bieden.

De grote veranderingen op het terrein van zorg en welzijn in ons land, zoals het overheidsbeleid wat zich richt op het eigen functioneren van mensen dan wel het hervinden hiervan, waren aanleiding voor de oprichting van ZiU. Het neveneffect van de kanteling in de zorgsector is dat mensen die normaal gesproken in zorginstellingen een beroep deden op een geestelijk verzorger en een levensbeschouwelijke binding hebben, in hun thuissituatie verstoken zijn van deze vorm van hulpverlening.

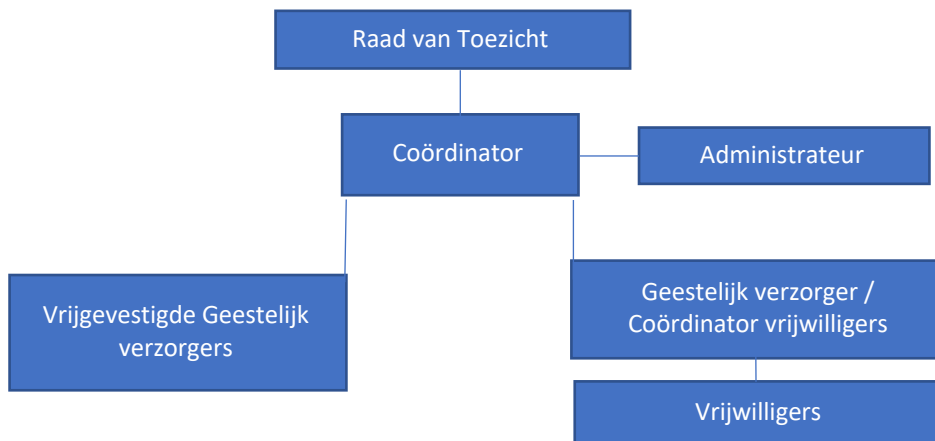
Met dit jaarverslag hopen wij onze stakeholders inzicht te geven in de vele en waardevolle activiteiten die ZiU in 2019 heeft ontplooid, en zelf inzicht te krijgen hoe wij onze dienstverlening in 2020 nog beter kunnen maken.

Raad van Toezicht en Team ZiU

Bestuur & Organisatie

Inleiding

Met ingang van oktober 2019 kent Zin in Utrecht een driehoofdige Raad van Toezicht, een coördinator, een administrateur, 11 aangesloten vrijgevestigde geestelijk verzorgers en 30 vrijwilligers.

Figuur 1: Organogram ZiU

Godelieve van Liebergen (voorzitter) en Suzette van IJssel (penningmeester), oprichters van ZiU, hebben in september 2019 besloten hun bestuurlijke taken neer te leggen. De groeiende organisatie in combinatie met de ontwikkeling van inhoudelijke activiteiten bleek geen haalbare combinatie te zijn.

De Raad van Toezicht heeft ervoor gekozen om de vrijgekomen bestuurlijke functies tijdelijk in te vullen met een coördinator die als opdracht heeft de organisatie verder te professionaliseren, een bestuurlijk model voor de organisatie te ontwikkelen en een gedegen businessplan voor de organisatie neer te leggen. Per 15 oktober wordt deze plek vervuld door Hanneke Jongkind.

De Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit:

- Elizabeth van Oostrum (voorzitter)
- Raymond Ronkes (portefeuille financiën)
- Marieke Lampe (portefeuille algemeen)

De Raad van Toezicht is in 2019 uitgebreid met Martina van den Dool, zij zal de functie van de in begin 2020 aftredende Marieke Lampe overnemen.

Financiën

De financiering van de geestelijke zorg in de eerste lijn bevindt zich nog een in stadium van voortschrijdend inzicht met alle onduidelijkheden die dit met zich meebrengt.

De activiteiten van ZiU worden gefinancierd vanuit een subsidies. Het aanvragen van subsidies voor de verschillende initiatieven van ZiU heeft veel tijd en aandacht gevraagd van de voormalig penningmeester.

De in 2019 toegekende VWS- subsidie heeft ZiU niet alleen qua aantal cliënten maar ook financieel in een stroomversnelling gebracht. Het vaststellen en landelijke afstemmen van tarieven en inhoudelijke criteria van de verschillende activiteiten heeft gezorgd voor een verdere ontwikkeling van het vak geestelijk verzorger in de thuissituatie.

Ondanks deze subsidies wordt er door de aangesloten geestelijk verzorgers nog veel niet betaalde uren besteed aan de ontwikkeling van het centrum voor levensvragen. Ton Dessing heeft als

vrijwillige administrateur de financiële organisatie gestroomlijnd wat geresulteerd heeft in een bescheiden positief saldo van de organisatie in 2019.

Geestelijk verzorgers

Aan het einde van 2019 telt ZiU 11 vrijgevestigde geestelijk verzorgers van verschillende denominaties. Er vindt maandelijks een teamoverleg plaats met alle aangesloten geestelijk verzorgers voor de afstemming en het verder ontwikkelen van beleid en activiteiten. Daarnaast voorziet ZiU in een maandelijks intervisie voor de geestelijk verzorgers.

Vrijwilligers

ZiU beschikt over zo'n 30 vrijwilligers die gekoppeld worden aan kwetsbare en eenzame inwoners van Utrecht. Twee vrijwilligers verrichten ondersteunende werkzaamheden voor de organisatie. Het vrijwilligers bestand wisselt regelmatig en vraagt om continue aandacht van de eind 2019 aangestelde coördinator vrijwilligers. De coördinator vrijwilligers is een geestelijk verzorger. De vrijwilligers maken onderdeel uit van het project Zin op Maat.

De kernactiviteiten

Inleiding

De kernactiviteiten van Zin in Utrecht spelen zich af binnen vijf aandachtsgebieden: zingevingsbijeenkomsten, individuele consulten, scholing/training voor professionals en vrijwilligers, onderzoek en samenwerking.

Zingevingsbijeenkomsten

Om zoveel mogelijk mensen te kunnen bedienen maakt Zin in Utrecht waar mogelijk gebruik van groepsconsulten. Hieronder een greep uit het aanbod van ZiU

Bij het project sociale prestatie worden, in de wijk, bijeenkomsten voor mensen boven de 50 jaar georganiseerd steeds met een ander thema zoals rouw, eenzaamheid, vertrouwen, familie. De bijeenkomsten worden goed bezocht. De bijeenkomsten vinden plaats in de wijken Hoograven, Utrecht Oost en Utrecht Noord Oost. In Overvecht is een start gemaakt met een groep voor hindoestaanse ouderen.

Het project sociale prestatie tussen moeten en willen, is een begeleide zelfhulpgroep maatschappelijke participatie.

Bouwstenen van Herstel is een project in samenwerking met Steunpunt GGZ. In dit project verzorgt Zin in Utrecht een training zelfcompassie aan mensen met een GGZ achtergrond en vormt de trainingsgroep om naar een zelfhulpgroep die zelfstandig met de geboden inzichten en werkvormen verder gaan.

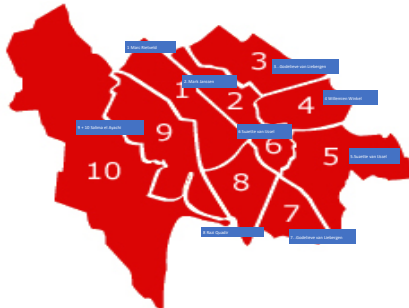
Bij het project voor hoog sensitieve mensen wordt naast de bijeenkomsten in Utrecht ook een HSP-café georganiseerd om deze groep mensen een plek te geven elkaar weer te ontmoeten en steun van elkaar te ontvangen.

ZiU heeft ook in 2019 weer geparticipeerd in de themaweken, respectievelijk de week van de psychiatrie en de week tegen eenzaamheid. Onder het thema 'zichtbaarheid' hebben er twee activiteiten plaats gevonden in de week van de psychiatrie door een vrijwilliger en geestelijk verzorger. In de week tegen eenzaamheid is de aandacht uitgegaan naar een pelgrimstocht naar de eigen ziel, een wandelochtend, een bespreking van het levenstestament en een workshop samen. Allen vormgegeven door een geestelijk verzorger samen met een vrijwilliger.

Individuele consulten

In het afgelopen jaar hebben 69 mensen geestelijke ondersteuning gekregen van een aangesloten geestelijk verzorger bij ZiU in de vorm van meerdere gesprekken.

Een belangrijke ontwikkeling om de aanvragen te coördineren is de wijkcontactpersoon. Utrecht kent 10 wijken en sinds eind 2019 heeft iedere wijk een aanspreekpunt waar cliënten, huisartsen en andere professionals in de eerste lijn contact mee kunnen zoeken met een vraag voor geestelijke ondersteuning. De bekendheid met de mogelijkheid van geestelijke ondersteuning in de eerste lijn kan nog verder verbeterd worden.

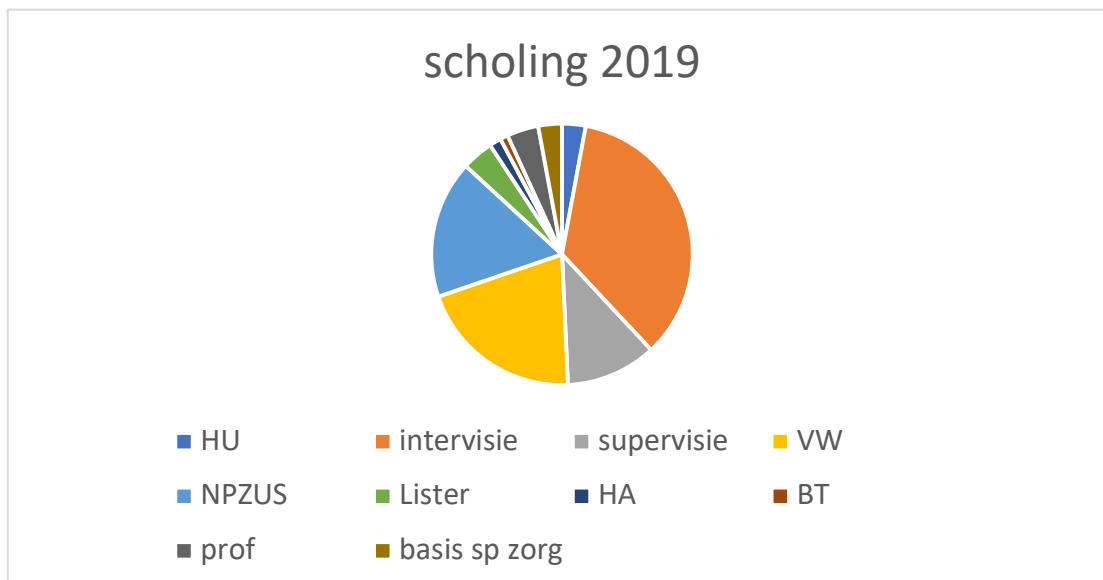
Figuur 2: Wijken stad Utrecht

De koppeling van getrainde gespreksvrijwilligers aan eenzame ouderen hebben geleid tot 22 'maatjes'.

Scholing en training

ZiU verzorgt verschillende trainingen zoals bezinningsbijeenkomsten, zelfhulpgroepen maatschappelijk participatie, bijeenkomsten voor hoog sensitieve mensen. Maar ook scholing voor professionals en vrijwilligers.

Op 28 mei werd de officiële aftrap gegeven van ZiU voor de gemeente Utrecht met het symposium Het ABC van de geestelijke verzorging. Dit symposium was de start van het scholingsprogramma 2019/2020 Spirituele zorg in de palliatieve zorg thuis met daarin ook aandacht voor de mensen met een migratieachtergrond en interculturalisatie. Eind 2019 is het scholingsaanbod zijn de eerste stappen gezet om scholingen rondom zingeving stad en regio breed uit te zetten.

Figuur 3: Verdeling scholingsaanbod 2019

Het merendeel van de onderwijsuren in 2019 richt zich echter nog op de intervisie met en scholing van de vrijwilligers die via het project Zin op Maat, gekoppeld zijn aan een inwoner van Utrecht.

Zin in Utrecht is in overleg met de Radboud universiteit om te kijken of er een pilot gedaan kan worden voor een stageplek voor theologiestudenten in de eerste lijn.

Het project Impuls beoogde zorgprofessionals in de palliatieve zorg thuis te scholen met het oog op doorverwijzing naar de geestelijk verzorger en zorg te dragen voor een pool van beschikbare geestelijk verzorgers. Dit project is door de subsidieregeling ingehaald. Eind 2019 heeft de externe werkgroep Impuls zichzelf opgeheven.

Onderzoek

ZiU participeert in twee onderzoeksprojecten

Het Palliatief Landelijk Onderzoek Eerstelijns Geestelijke Verzorging (PLOEG-3) is op zoek naar antwoorden op vragen als; wanneer vraag je om ondersteuning op het gebied van zingeving en spiritualiteit te geven of verwijs ik door naar een geestelijk verzorger, ben ik als professional zelf voldoende opgeleid? Kortom wat is er nodig voor een goede ondersteuning bij zingevingsvragen in de palliatieve fase. Het landelijk project wordt getrokken door professor Carlo Leget.

Het actie onderzoek SamenZin wordt uitgevoerd in samenwerking met de Universiteit voor Humanistiek en richt zich op de rol van de geestelijk verzorger in de thuissituatie. Dit project wordt getrokken door professor Gaby Jacobs.

Samenwerking

In de thuiszorg zijn veel verschillende professionals werkzaam, zowel op het gebied van welzijn als van de zorg. Op beide gebieden wordt nadrukkelijk gezocht naar samenwerking en afstemming. Het multidisciplinair overleg in de wijken en het palliatieve thuiszorg overleg (PaTz) zijn hier belangrijke momenten voor. Eind 2019 kon de HUS, Huisartsen Utrecht stad, de voorzitters van de PaTz overleggen berichten dat Zin in Utrecht kan worden benaderd voor geestelijke ondersteuning in de eigen wijk. De plek van de geestelijk verzorger binnen het team van zorg en welzijn is nog geen algemeen geaccepteerd gegeven en de doorverwijzing moet in 2020 nog verder op gang komen.

Tot slot

Het jaar 2019 was voor ZiU een dynamisch jaar. De VWS- subsidie zorgde voor een erkenning van al het werk wat in de afgelopen jaren is verzet maar ook voor veel extra werk die een bestuurswisseling met zich meebrengt.

Er is een begin gemaakt met de professionalisering van de organisatie welke in 2020 verder zal worden vorm gegeven.

Wij kijken met trots terug op een bewogen jaar met meer dan mooie resultaten die ons sterken in de gedachte dat wij een belangrijke schakel zijn in de eerste lijn om de bewoners van Utrecht te ondersteunen bij zingevingsvragen in het soms zo complexe leven. Deze resultaten waren niet mogelijk geweest zonder onze subsidieverstrekters.

